

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Κείμενο 1

«Περί τηλεργασίας»

Το παρακάτω απόσπασμα είναι διασκευή άρθρου του Κων/νου Μπακόπουλου (Δικηγόρου, Επίκουρου Καθηγητή Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ) που δημοσιεύθηκε στις 7/6/2020 στον ιστότοπο της Καθημερινής.

Πολύς λόγος γίνεται τελευταία για την τηλεργασία. Οι βασικές τεχνικές προϋποθέσεις –υπολογιστές, λογισμικό, δίκτυα- ήδη υπάρχουν και εξελίσσονται και μαζί με αυτές η εξοικείωση των ανθρώπων να εργάζονται σε ψηφιοποιημένο περιβάλλον. Το ερώτημα είναι λοιπόν αν η τηλεργασία, όταν κάποτε πάψει να αποτελεί λύση ανάγκης, θα μπορέσει να ενσωματωθεί στην ευρύτερη παραγωγική διαδικασία ως μια αξιόπιστη, εναλλακτική επιλογή οργάνωσης της εργασίας. Αυτό προϋποθέτει ότι τώρα θα πρέπει να δώσουμε απαντήσεις, νομοθετικές και άλλες, σε κάποια βασικά ερωτήματα που θέτει η εφαρμογή της.

Η τηλεργασία είναι μια μορφή οργάνωσης και εκτέλεσης της εργασίας χωρίς φυσική παρουσία του εργαζομένου στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Αυτό το επιτρέπει η χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής. Με την έννοια αυτή, η τηλεργασία μπορεί να αποτελέσει εναλλακτική επιλογή για πολλά επαγγέλματα -ασφαλώς όχι όλα- που παραδοσιακά εκτελούνταν με φυσική παρουσία στο χώρο της επιχείρησης. Τα προτερήματα και μειονεκτήματα αυτού του τρόπου παροχής εργασίας είναι πολλά και ποικίλα. Κίνδυνοι ενδεχομένως υπάρχουν. Όλα αυτά μπορεί κανείς εύκολα να τα αναζητήσει στις διάφορες διαθέσιμες μελέτες. Εγώ θα ήθελα να σταθώ εδώ μόνο σε κάποια από τα θετικά: το κέρδος χρόνου για τον εργαζόμενο που μεταφράζεται σε εξοικονόμηση δαπανών και κέρδος ελευθερίας (άλλωστε, ο χρόνος μετάβασης και επιστροφής από την εργασία δεν είναι και δεν αμείβεται ως χρόνος εργασίας), το κέρδος για το περιβάλλον, αφού πολλές ενεργοβόρες μετακινήσεις καθίστανται περιττές, το κέρδος για την επιχειρηματικότητα και την οικονομία, αφού η τηλεργασία αναδεικνύει τη σημασία του αποτελέσματος της εργασίας έναντι της τυπικής φυσικής παρουσίας.

Η τηλεργασία προβάλλει ως ρεαλιστική επιλογή για ευρύτερο κύκλο εργαζομένων, ενώ παράλληλα αναζητείται εναγωνίως ευελιξία για τη διάσωση θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων. Άρα, ο νομοθέτης πρέπει να παρέμβει, ώστε να χαράξει το πλαίσιο -και τα όρια- της ευελιξίας για τις επιχειρήσεις στο ζήτημα του καθορισμού του τόπου εργασίας των εργαζομένων. Για παράδειγμα, δε θα ήταν κακή ιδέα να παρέχεται δυνατότητα εφαρμογής από την επιχείρηση συστήματος εργασίας από απόσταση, μερικώς και ανά τακτά διαστήματα. Το επόμενο ζήτημα

αφορά στη διαχείριση του χρόνου εργασίας των τηλεεργαζομένων. Αποτελεί βασική αρχή του νομοθετικού πλαισίου της τηλεεργασίας, ότι η ευθύνη για την οργάνωση (άρα και την τήρηση) του χρόνου εργασίας περνάει από τον εργοδότη στον εργαζόμενο (αφού αυτός ξέρει βασικά πόσο εργάστηκε). Ασφαλώς πρέπει να ισχύουν και για τους τηλεεργαζόμενους τα χρονικά όρια εργασίας, οι περίοδοι ανάπαυσης και οι αργίες.

Κείμενο 2

Ο Κηρύκος

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το ομότιτλο διήγημα του Θράσου Καστανάκη (1901-1967), στο βιβλίο «Εφτά Ιστορίες», εκδ. Γλάρος, Αθήνα: 1944, σ.σ.9-27.

Ο Κηρύκος είταν ένα δαιμονισμένο παιδί, κάπου δεκάξη χρονώ, που το 'χε παραγιό του ο Ψαλλίδας, ο χασάπης στο Κάτω Ελληνικό. Σερέτης¹ άνθρωπος, που 'χε αλλάξει τρεις γυναίκες ως τα σήμερα («Πρέπει να δίνουμε δουλειά στους παπάδες!», έλεγε άμα είτανε στα κέφια του, πράμα σπάνιο), κι ούτε και πελάτη να πεις κρατούσε κοντά του πολύν καιρό. Θύμωνε και τους έδιωχνε. Καμιά φορά σήκωνε και τη χερούκλα του... Ακόμη και με τον παπά της ενορίας τα 'χε βάλει, ακόμη και με τη χωροφυλακή. Μόνο με τον Κηρύκο μόνιαζε. Είχε περάσει χρόνος κι ο Κηρύκος καβαλλούσε πάντα το ποδήλατο, για να πάει το κρέας στην πελατεία, σε κάθε μεγαλουσιάνικη βίλα και σε κάθε φτωχόσπιτο, ως τα Δικηγορικά πέρα κι ως απάνω στα Σούρμενα. [...]

Σίγουρος, κεφάλτος κι ακούραστος, έκανε ο Κηρύκος και κάτι απόξω δουλειές, θελήματα για τούτον και για κείνονε, πετιότανε στη Γλυφάδα ν' αγοράσει ψάρια για τον Στρατηγό, κατέβαινε στο Καλαμάκι να πάρει φάρμακα για τον Πρόεδρο, άμα πλάκωνε πολλή η πελατεία στου Βιτάλη έφερνε μια βόλτα ως το Φάληρο να κουβαλήσει καμιά κάσα μπίρες. Μια Λαμπρή τον χάσανε, γιατί τον είχε πάρει ο Κώστας ο σωφέρης να του φορτώσει τέσσερα αρνιά για κάτι φίλους του στα Σούρμενα. Όπου δηλαδή γινόταν κι αντίπραξη στο χασαπιό. Μα πάλι ο Ψαλλίδας δε μίλησε. Άμα οι καλοθελητές αρχίζανε να βάζουν λόγια: «Σπουδαία εκείνα τ' αρνιά που τα φόρτωσε ο Κηρύκος στο ποδήλατο για την ταβέρνα του Μαραγκού...» -«Κάτι νεφρεμιές, Ψαλλίδα μου, λουκούμι!» -«Αν έλειπε ο παραγιός σου, δηλαδή η ταχύτητά του, δηλαδή το ποδήλατο που το πλέρωσες εσύ κι αυτός το καβαλλάει, δε θα σου 'κοβε τη δουλειά ο Μαραγκός...». Κι ενώ πια το περίμεναν όλοι πως με το τελευταίο θ' άναβε ο σερέτης μας, στάθηκε, φούσκωσε τα στήθεια του:

-Ε, λοιπόν, μεταξύ μας... Ξαίρετε σε πόση ώρα το άτιμο τα κουβάλησε από τον Περαιά; Μια ώρα και δέκα λεφτά. Ο ίδιος ο Κώστας μου τα 'πε. Τέσσερα αρνιά πάνω του κι αυτός αστραπή, ξεπέρασε μια μοτοσυκλέττα, μια κούρσα πρώτης, τρία λεωφορεία και συνέχεια όλα τα τραμ... Αυτός

---

¹Δύστροπος, ευέξαπτος άνθρωπος.

δεν έχει πόδια, παιδί μου, αυτός είναι ατσάλι μάκενα². Άμα ένα κατάστημα έχει έναν τέτοιο υπάλληλο, τι τα θέλει τ' αυτοκίνητα;

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να παρουσιάσεις συνοπτικά σε 50-60 λέξεις τα οφέλη της τηλεργασίας και τις παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη νομοθετική κατοχύρωσή της, σύμφωνα με το συντάκτη του Κειμένου 1.

Μονάδες 10

2ο Υποερώτημα (μονάδες 10)

Στη 2η παράγραφο του Κειμένου 1 ο συντάκτης χρησιμοποιεί, ανάμεσα σε άλλους τρόπους οργάνωσης του λόγου του, ορισμό και αιτιολόγηση. Να επισημάνεις τα αντίστοιχα χωρία (μονάδες 6) και να αιτιολογήσεις με συντομία αυτές τις επιλογές (μονάδες 4).

Μονάδες 10

3ο Υποερώτημα (μονάδες 15)

Στη 2η παράγραφο του Κειμένου 1 να εντοπίσεις ένα σημείο στο οποίο ο λόγος του συντάκτη δηλώνει πιθανότητα και στην 3η παράγραφο ένα σημείο που δηλώνει αναγκαιότητα (μονάδες 10). Να δικαιολογήσεις την επιλογή τους με κριτήριο το νόημα των προτάσεων ή περιόδων λόγου στις οποίες βρίσκονται. (μονάδες 5).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Πώς ερμηνεύεις τη στάση του «δύστροπου» Ψαλλίδα απέναντι στον Κηρύκο, όπως παρουσιάζεται στο Κείμενο 2; Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου σε μια παράγραφο 100-150 λέξεων λαμβάνοντας υπόψη σχετικές κειμενικές ενδείξεις.

Μονάδες 15

---

²Ιταλικής προέλευσης λέξη: Μηχανή.